

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ОДЛУКА

ЗА ДОПУШТЕНОСТА НА

Жалбата бр. 22731/02

Од Жанета МАРТИНОВСКА

Против Република Македонија

Напомена: Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.

Европскиот суд за човекови права (Петти оддел), одлучувајќи на 25 септември 2006 како совет составен од:

Г-дин Р. Lorenzen, *Претседател*,

Г-ѓа S. Botoucharova

Г-дин V. Butkevich

Г-ѓа M. Caca- Nikolovska

Г-дин R. Maruste

Г-дин J. Borrego-Borrego

Г-ѓа R. Jaeger, *суди*

и г-ѓа C. Westerdiek, секретар на одделот,

Во врска со горната жалба поднесена на 10 април 2002,

Во врска со одлуката да го примени член 29 став 3 од Конвенцијата и да ја испита допуштеноста и основаноста на случајот заедно,

Во врска со обсервациите поднесени од тужената Влада и одговорот на обсервациите доставени од жалителот,

По разгледувањето, одлучи како што е изнесено подолу:

Жалителот, г-ѓа Жанета Мартиновска, е македонски државјанин, која е родена во 1956 и живее во Скопје. Македонската Влада ("Владата") беше застапувана од својот агент, Р. Лазареска- Геровска.

А. Околностите на случајот

Фактите на случајот, како што се доставени од страните, можат да се сумираат како подолу.

1. Прва постапка

На неодреден датум во 1994 жалителот, заедно со две други лица, иницирала граѓанска постапка против нејзиниот работодавач, компанија по име Г. ("работодавачот") за исплата на плата и други поврзани додатоци за периодот од мај 1993 до ноември 1994.

На 28 април 1998 Основниот суд Скопје II го дозволил барањето (заедно со другите баратели) со камата. На 11 ноември 1998 Апелациониот суд ја потврдил одлуката на понискиот суд. Според изјавите на жалителот, пресудата и била доставена седум месеци подоцна, на неодреден датум.

На неодреден датум, жалителот поднел барање со предлог за извршување до Основниот суд Скопје I. На 10 септември 1999 судот го дозволил барањето и му наложил на Заводот за платен промет да изврши префрлување на сумата од сметката на работодавачот. На 7 октомври 1999 жалителот го комплетираше барањето според налогот на судот. Сепак, наредбата не била извршена со оглед на тоа што не постоеле средства на сметката.

На 22 декември 1999 жалителот побарал од Основниот суд Скопје I да го изврши нејзиното побарување предложувајќи други средства за извршување: попис, проценка и јавна продажба на имотот на работодавачот (истиот имот кој бил предмет на втората постапка). Таа побарала од судот да го заврши извршувањето со предложените средства само доколку нејзиното побарување не може да биде извршено со пренос на средства на нејзино име од сметката на работодавачот.

2. Втора постапка

На неодреден датум во 1998 година жалителот поднела тужба против работодавачот за исплата на плата и други поврзани додатоци за периодот од 1994 до 1997, по успешното оспорување на законитоста на нејзиното отпуштање.

На 4 ноември 1998 Основниот суд Скопје II делумно ја уважил нејзината тужба. На 6 октомври 1999 Апелациониот суд Скопје ја одбил жалбата на работодавачот и ја потврдил пресудата на понискиот суд.

На 7 октомври 1999 жалителот побарала од Основниот суд Скопје I да ја изврши пресудата со пренос на сумата која и ја должел работодавачот од неговата на нејзината сметка. На 24 ноември 1999 жалителот го комплетираше барањето со достава на копија од пресудата, по барање на судот.

На 28 февруари 2000 Основниот суд Скопје I го дозволил барањето на жалителот и му наложил на Заводот за платен промет да ја префрли должната сума на нејзино име од сметката на работодавачот.

На 7 мај 2001 жалителот предложила други средства за извршување, имено попис, проценка и јавна продажба на имотот на работодавачот. Предлогот бил испратен до Основниот суд Скопје I со барање истиот да се проследи до Основниот суд Скопје II како месно надлежен суд. На 25 јуни 2001 година жалителот доставила дополнување на барањето.

На 13 јули 2001 Основниот суд Скопје II го одбил барањето на жалителот за попис, проценка и јавна продажба на имотот на работодавачот, од причини што истиот бил предмет на други извршни постапки и бил продаден на трето лице на 3 јуни 1999. На 10 ноември 1999 доверителот во тие постапки се здобил со сопственост врз имотот (оваа одлука станала правосилна на 4 декември 1999).

На 13 септември 2001 жалителот ја обжалил пресудата пред Апелациониот суд Скопје.

На 10 октомври 2001 Апелациониот суд Скопје ја одбил жалбата на жалителот и ја потврдил пресудата на понискиот суд.

Жалителот не побарал од судот да го изврши нејзиното побарување од други средства ниту предложила други начини на извршување согласно со закон.

Предметите на жалителот кои се однесувале на двете постапки биле архивирани во септември, ноември и декември соодветно.

3. Барање на жалителот за спојување на нејзините барања

На 15 ноември 2000 жалителот побарал од Основниот суд Скопје II да ги спои двете извршни постапки и да продолжи да постапува само во врска со имотот на работодавачот, со оглед на тоа што сметката на истиот наводно била без средства.

На 27 март 2001 жалителот го повторила своето барање за спојување на двете постапки. Таа исто така побарала нејзините извршни постапки да се спојат со постапката на уште еден доверител, г-ѓа Н.М. , покрената против работодавачот.

На 28 март 2001 жалителот доставила корегирана верзија на своето барање. На 12 јуни 2001 жалителот го повторила своето барање.

На 3 и 15 октомври 2001 соодветно, жалителот и г-ѓа Н.М. побарале од претседателот на Основниот суд Скопје II и Апелациониот суд спојување на нивните постапки.

На 16 октомври 2001 Основниот суд Скопје II ги информирал жалителот и г-ѓа Н.М. дека на 12 јули 2001 претседателот на судот одлучил да не ги спојува постапките.

Б. Релевантно домашно законодавство

Според членот 2 од Законот за извршна постапка ("законот") постапката за извршување и обезбедување се поведува на предлог на доверителот.

Според членот 27 од законот, дозволени се следниве средства за извршување на парично побарување: продажба на подвижни предмети, продажба на недвижности, пренос на парично побарување, претворање во пари на други имотни права и пренос на средства што се водат на сметка кај носител на платен промет согласно со прописите за платен промет.

Во согласност со членот 29 од законот, судовите дозволуваат извршување заради остварување на парично побарување со она средство и врз оние предмети што се наведени во предлогот за извршување.

Членот 35 определува дека во предлогот за извршување мора да бидат назначени: доверителот и должникот, извршната исправа, обврската на должникот, средството и предметот на извршување и други податоци потребни за спроведување на извршувањето.

Во согласност со членот 39 став 1, решението за извршување се доставува до доверителот и до должникот. Одбивањето на предлогот за извршување се доставува само до доверителот.

Членот 141 од законот определува дека извршувањето врз недвижности се спроведува со прибелешка на решението за извршување во јавна книга, со утврдување на вредноста на недвижноста, со продажба на недвижноста и со намирување на доверителите од износот добиен од продажбата.

Членот 142 став 1 од законот определува, *inter alia*, дека кон предлогот за извршување врз недвижност потребно е доверителот да поднесе извод од јавна книга како доказ за тоа дека недвижноста е запишана како сопственост на должникот.

Членот 198 од законот определува дека судот нема да ја запре извршната постапка ако нема средства на сметката на должникот што се води кај носителот на платен промет. Наместо тоа, носителот ќе го држи тоа решение во евиденција и според него ќе изврши пренос кога ќе пристигна средства на сметката.

ЖАЛБА

Жалителот се жалел врз основа на членот 6 од Конвенцијата за должината на претходно наведените постапки.

ЗАКОНОТ

Жалителот се жалел дека должината на секоја од постапките била инкомпатибилна со барањето за "разумен рок" наведено во членот 6 став 1 од Конвенцијата, кој предвидува:

" При определување на неговите граѓански права и обврски....секој има право на...судење во разумен рок пред...трибунал... "

Владата сметала дека периодот кој истекол пред влегувањето во сила на Конвенцијата не треба да се земе во предвид. Владата останала при тоа дека должината на постапките била последица на недостигот на средства на сметката на работодавачот, како и однесувањето на жалителот во текот на постапките. Владата спорела дека жалбата на жалителот се однесува на два различни вида на постапки: парнична и извршна. Таа забележала дека секоја од парничните постапки брзо завршила; дека истите не биле оддолжувани во ни една фаза како и дека Апелациониот суд донел одлука со разумна експедитивност. Што се однесува до извршната постапка, таа сметала дека според домашното право судовите биле должни да постапуваат во согласност со предлозите за извршување на доверителот. Во секоја од постапките жалителот првично доставувала некомплетен предлог за парите кои како долг кон неа требало да и бидат исплатени од сметката на работодавачот. По доставувањето на бараната информација од страна на жалителот, судот го дозволил нејзиниот предлог за кратко време и му наредил на Заводот за платен промет да го изврши истиот. Според Владата, судовите не можат да се сметаат за одговорни поради недостигот на средства. Освен тоа, извршната постапка не запрела, но решението се чувало за извршување штом фондовите станат достапни. Жалителот потоа побарала спроведување на извршувањето врз имотот на работодавачот, по сознанието дека тој нема средства на својата сметка. Таа придонела за должината на постапката со честото доставување на различни поднесоци, исправки и барања за спојување на нејзиното барање со тоа на трето лице против работодавачот.

Владата исто така тврдела дека неактивноста на жалителот по 2001 година е неоправдана.

Жалителот ги спорел обсервациите на Владата. Таа тврдела дека судовите ја упатиле да избере определено средство за извршување. Во врска со првата извршна постапка, таа тврдела дека на Основниот суд Скопје I му била потребна една година да го префрли предметот во Основниот суд Скопје II како месно надлежен суд, по нејзиното барање од 22 декември 1999, извршувањето да се спроведе врз имотот на работодавачот. Таа исто така навела дека никогаш не и била доставена одлука што се однесува до нејзиното барање за спојување на нејзините барања. Што се однесува до втората постапка, таа забележала дека на судот му биле потребни четири месеци да го разгледа нејзиното барање од 7 октомври 1999. Таа навела дека судот погрешно го одбил нејзиното барање за спроведување на извршувањето врз имотот на работодавачот. Освен тоа, таа не се согласувала дека работодавачот немал имот и дека следствено не било потребно да се предложуваат други средства за извршување.

1. Судот забележува дека ниедна од граѓанските постапки за основот не траела повеќе од четири години. Првата постапка траела од 1994 до 11 ноември 1998, односно до датумот на пресудата на Апелациониот суд. Судот води сметка за тоа дека жалителот не го навел точниот датум кога и била доставена пресудата на Апелациониот суд ниту ги потврдила своите наводи за ненавремена достава на пресудата. Втората постапка траела од 1998 до 6 октомври 1999. Што се однесува до првата постапка, судот забележува дека тој нема надлежност пред 10 април 1997 кога Конвенцијата влегува во сила за Република Македонија.

Судот не смета дека периодот кој потпаѓа под негова јурисдикција *ratione temporis* во врска со секоја од постапките траел неразумно

долго, особено што во овој период судовите донеле правосилни пресуди за основаноста на секое од барањата на апликантот.

2. Што се однесува до извршните постапки, како втора фаза од постапката, судот повторува дека извршувањето на пресудата дадена од страна на судот мора да се смета како интегрален дел од "судењето" во смисла на членот 6 (види *Burdov v. Russia*, бр. 59498/00, § 34, ECHR 2002-III; *Estima Jorge v. Portugal*, пресуда од 21 април 1998, *Извештаи за пресуди и одлуки* 1998-II, § 35; *Hornsby v. Greece*, пресуда од 19 март 1997, *Извештаи за пресуди и одлуки* 1997-II, § 40). Овој принцип станал применлив во случаи кои се однесуваат на должината на постапките (види на пример, *Di Pede v. Italy* и *Zappia v. Italy*, пресуди од 26 септември 1996, *Извештаи за пресуди и одлуки* 1996-IV, pp. 1383-1384, §§ 20-24, и pp. 1410-1411, §§ 16-20, соодветно). Согласно тоа, извршувањето на судска одлука не може да биде прекумерно одложувано (види *Immobiliare Saffi v. Italy* (GC), NO.22774/93, ECHR 1999-V, § 66; *Miltenovic v. Republic of Macedonia* (одлука), no. 26615/02, 19 јуни 2006). Освен тоа, одговорноста на државата за извршување на пресудите против приватна компанија не оди подалеку од вмешаноста на државните органи во извршната постапка. Кога извршната постапка ќе биде затворена од страна на судот во согласност со националното право, одговорноста на државата престанува (види *Shestakov v. Russia* (одлука) br. 48757/99, 18 јуни 2002; *Kravchuk v. Russia* (одлука), бр. 72749/01, 1 февруари 2005).

(а) Судот забележува дека првата извршна постапка започнала на неодреден датум наводно во 1999. Со оглед на тоа што жалителот не го навела точниот датум кога го поднела предлогот за извршување до Основниот суд Скопје I, судот ќе ја пресмета должината од денот на решението, односно на 10 септември 1999. Решението било засновано на барањето на жалителот до Заводот за платен промет да и се префрлат пари од сметката на работодавачот. Тоа не е

извршено до денес со оглед на тоа што немало средства на сметката.

Во овие околности, судот смета дека од сите практични причини извршната постапка во смисла на средствата за извршување предложени од страна на жалителот (пренос на средства од сметката на работодавачот) "завршила" по доставата на решението за извршување до Заводот за платен промет. Судот забележува дека, според домашното право, доколку средствата на сметката на должникот не се доволни, извршната постапка не запира, туку решението се чува од страна на Заводот за платен промет за извршување тогаш кога ќе има достапни средства.

По информирањето дека работодавачот нема средства на сметката, на 22 декември 1999 жалителот побарала спроведување мерка за попис, процена и јавна продажба на имотот на работодавачот. Со оглед на тоа што таа не го доставила своето барање до судот согласно месната надлежност, на 7 декември 2000 предметот бил префрлен до Основниот суд Скопје II како надлежен суд. Се чини дека националните судови не донеле формална одлука во врска со нејзиното барање за попис, процена и јавна продажба на имотот на работодавачот во оваа постапка. Сепак, судот смета дека е потребно да се забележи дека ова барање се однесувало на истиот имот кој бил предмет и на следното барање на жалителот од 7 мај 2001, поднесено во втората постапка. Со одлука од 13 јули 2001 жалителот бил информиран дека извршувањето не може да биде извршено на имотот кој бил предмет на барањето, со оглед на тоа што истиот во меѓувреме бил предмет на друга извршна постапка и бил продаден на трето лице кое се здобило со сопственост врз имотот на 4 декември 1999, односно пред жалителот да го поднесе своето барање (22 декември 1999).

Во овие околности, Судот смета дека од сите практични причини извршната постапка во смисла на средствата за извршување предложени од страна на жалителот, завршила во 2001 во рамките на период од една година и десет месеци, кој период не се чини прекумерен, особено со оглед на фактот дека и жалителот создал одредени оддолжувања со посочување на средства за извршување кои не можеле да се искористат. Судот нашол дека распитот спроведен од страна на првостепениот суд во април 2006 е нова иницијатива со цел обезбедување на извршувањето на барањето на жалителот против приватниот доверител, што не може да ја вмеша одговорноста на државата за должината на постапката, која не била формално затворена или запрена според домашното право.

(б) Во втората извршна постапка, на 28 февруари 2000 домашниот суд го уважил првичното барање на жалителот од 7 октомври 1999, комплетирано на 24 ноември 1999, за решение со извршување од сметката на работодавачот. Со оглед на тоа дека националните судови биле обврзани за делуваат во согласност со барањата на доверителот, се чини дека не можело да се очекува од извршниот суд да презема понатамошни дејствија кога веќе дејствувал согласно барањето на жалителот, онака како што било доставено. Оттука, овој дел од извршната постапка, кој бил извршен во согласност со законот, траел околу четири месеци и дваесет и четири дена, вклучувајќи го и периодот потребен за комплетирање на барањето од страна на жалителот.

Жалителот не поднел барање за попис, процена и јавна продажба на имотот на работодавачот се до 7 мај 2001 година. Нејзиното барање било конечно одбиено со одлука на Апелациониот суд од 10 октомври 2001, со оглед на тоа што имотот бил веќе пренесен во сопственост на трето лице. Извршната постапка, што се однесува до овие

средства за извршување предложени од страна на жалителот, завршила. Таа траела околу пет месеци на две нивоа на надлежност. Во овие околности, судот не може да заклучи дека во вториот наврат на извршната постапка е прекршено правото на жалителот за извршување на судска одлука без прекумерно одложување.

Сумирано, судот смета дека постапката не открива прекршување на барањето за "разумен рок" согласно членот 6 од Конвенцијата.

Следствено, жалбата е неоснована во смисла на членот 35 став 3 од Конвенцијата и мора да се прогласи за недопуштена врз основа на членот 35 став 4.

Од овие причини, судот едногласно

Одлучи да ја прекине примената на член 29 став 3 од Конвенцијата,

Ја прогласи жалбата за недопуштена.

CLAUDIA WESTERDIEK

СЕКРЕТАР

PEER LORENZEN

ПРЕТСЕДАТЕЛ